

 Національний технічний університет України «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»	Емблема кафедри (за наявності)	Назва кафедри, що забезпечує викладання
Практична граматики другої французької мови Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)		Кафедра теорії, практики та перекладу французької мови

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>03 Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035 Філологія</i>
Освітня програма	<i>Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити (120 год): 54 год – аудиторні практичні заняття, 66 год – СРС</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік</i>
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua
Мова викладання	<i>Українська/Французька</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Цимбал Інна Валеріївна, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри теорії, практики та перекладу французької мови https://ktpfpm.kpi.ua/tsymbal</i>
Розміщення курсу	Необхідні матеріали розміщено на відповідних сторінках викладача в Електронному Кампусі: https://campus.kpi.ua/tutor , створено Google Classroom. https://classroom.google.com/c/Njl4MDI4OTc3MzE0?cjc=jhmvlo6

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Засвоєння навчальної дисципліни "Практична граматики другої французької мови" передбачає подальше формування та вдосконалення граматичної компетентності майбутніх філологів, що дозволяє користуватися граматичними ресурсами французької мови, володіючи необхідним рівнем граматичної правильності в усній та письмовій комунікації; сприяє формуванню умінь аналізу граматичних одиниць, усвідомленню мовних явищ, які вивчаються та процесів, що їх зумовлюють, розвитку аналітичного мислення студентів як передумови ефективного здійснення подальших наукових лінгвістичних досліджень.

Навчання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та стратегії взаємодії викладача та студента з метою засвоєння студентами матеріалу та формуванню у них відповідних компетентностей.

Метою освітнього компоненту є формування у студентів здатностей:

- усвідомлювати та реалізувати принципи граматичної організації французької мови та закономірності їх функціонування в писемній та усній комунікації;
- володіти достатнім рівнем граматичної коректності у різних видах мовленнєвої діяльності, що забезпечує правильність мовлення особистості, яка є основою мовленнєвої культури майбутнього перекладача.

- працювати з інформацією текстів різних типів, аналізувати її, коректно інтерпретувати та передавати, сформулювати власну думку та обґрунтовувати її;

- аналізувати граматичні одиниці, визначати їхню взаємодію, співвідносити певні граматичні структури французької мови з їхнім значенням у процесі читання, письма, говоріння, аудіювання; систематизувати факти мови і мовлення і використовувати їх для розв'язання різноманітних завдань у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

Предметом вивчення є граматичні явища французької мови та засоби їх функціонування в різних видах мовленнєвої діяльності.

У процесі оволодіння ОК формуються такі компетентності:

ЗК 1 Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 4 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 12 Здатність оперувати професійними знаннями й уміннями з обраної спеціалізації та застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ФК 11 Здатність створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 14 Здатність до організації ділової та міжкультурної комунікації.

ФК 17 Здатність реферувати й анотувати різножанрові тексти державною та іноземними мовами.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення освітнього компонента здобувачі зможуть:

ПРН 01: Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства;

ПРН 04: Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно та письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 07: Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 10: Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 18: Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови і мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

Пререквізити та пост реквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Необхідною умовою для успішного засвоєння дисципліни є володіння французькою мовою на рівні A1, необхідно мати базові знання з граматики французької мови. Оволодіння ОК обумовлює набуття додаткових компетентностей, що розширюють можливості подальшого оволодіння такими освітніми компонентами, як «Друга французька мова», «Прикладні лінгвістичні дослідження».

2. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Морфологія. Самостійні частини мови та службові слова.

Тема 1.1 Поняття граматичної будови мови. Розділи граматики: морфологія і синтаксис.

Тема 1.2 Дієслово, загальні відомості, групи дієслів.

Тема 1.3. Іменник, групи іменників. Суфікси іменників як маркери категорії роду.

Тема 1.4 Артикль. Засоби передачі значень французького артикля.

Тема 1.5 Прикметник, ступені порівняння. Аналітична та синтетична форма ступенів порівняння. Числівник.

Тема 1.6. Прислівник, особливості його вживання та місце у реченні.

Тема 1.7. Займенник. Граматичні категорії займенника, його функціонування у мовленні.

Тема 1.8. Службові слова, їхні функції та значення.

Розділ 2. Парадигма категоріальних значень французького дієслова. Реалізація синтаксичної категорії темпоральності у мовленні.

Тема 2.1. Морфолого-синтаксичні категорії дієслова французької мови.

Лексико-граматичні класи дієслів. Займенникові дієслова.

Тема 2.3 Минулі часи французької мови, утворення, функціонування у мовленні.

Тема 2.4. Майбутні часи французької мови, утворення, функціонування. Узгодження часів дійсного способу.

Розділ 3. Основні характеристики синтаксису французької мови.

Тема 3.1 Синтаксис, одиниці синтаксису.

Тема 3.2 Головні та другорядні члени речення. Пунктуація у французькій мові.

Підготовка та складання заліку

3. Навчальні матеріали та ресурси

Базова:

1. Grégoire M, Thévenaz O. Grammaire progressive. Paris: CLE International. 2017. 280 p.

<https://francaisgram.s3.ir-thr-at1.arvanstorage.com/Grammaire%20Progressive%20du%20Fran%20C3%A7ais%20Niveau%20Interm%C3%A9diaire%20e%20C3%A9dition.pdf>

2. Посібник-практикум з граматики французької мови. Укладачі: В.Папіжук, Ю.Лісова Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2023. 66 с.

3. Miquel C. Grammaire en dialogues. Paris : CLE International. 2018. 128 p.

<https://francaisgram2.s3.ir-thr-at1.arvanstorage.com/Grammaire%20en%20dialogues%20interm%C3%A9diaire.pdf>

Додаткова:

3. Самойлова О., Комірна Є. Практична грамика французької мови: Навч. посіб. для студ. вищ. навч.закл. К: Видавничий Дім «Ін Юре». 2018. 534 . ISBN:978-617-7605-25-5

4. Delatour Y., Jennepin D., Léon-Dufour M., Teyssier B. Nouvelle grammaire du Français. Paris: Hachette. 2021. 368 p.

Література знаходиться у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, методичному кабінеті кафедри теорії, практики та перекладу французької мови та в електронному кампусі.

Навчальний контент

4. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Силабус освітнього компоненту «Практична граматики другої французької мови» розроблено на основі принципів систематичності, послідовності та активності, які пов'язані з організацією навчального матеріалу та з системою дій студентів щодо його засвоєння і передбачають такі навчальні завдання й види діяльності, які необхідні студентам для досягнення очікуваних результатів навчання. Вказані принципи є визначальними для вибору відповідних методів і форм навчання на основі структурних і функціональних компонентів, які підпорядковані основним цілям формування у майбутнього фахівця готовності до самостійного, відповідального і продуктивного вирішення завдань, спираючись на особистісно-орієнтований, антропоцентричний і соціоцентричні підходи. З метою засвоєння студентами матеріалу та формування у них відповідних компетентностей, навчання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та стратегії взаємодії викладача й студента.

Під час навчання застосовуються:

- стратегії активного індивідуального і колективного навчання; розвиваючі технології, які підкріплені активними формами і методами навчання, інформативно-рецептивний метод, проблемно-пошукові методи (метод проблемного викладу задля формування можливостей постановки проблеми і визначення шляхів її розв'язання, реалізацію самостійного пошуку; евристичні методи для знаходження оптимальних рішень творчих завдань, активізації творчого мислення).

- У навчальному процесі крім традиційних методів навчання, застосовуються метод рефлексії задля створення необхідних умов для засвоєння навчального матеріалу та сприяння формуванню лінгвістичної, навчально-стратегічної усвідомленості здобувача, метод залучення здобувачів до заходів – конференцій, виставок, освітніх екскурсій, що передбачає мобілізацію здобувача до пошуку відповідної тематичної інформації, розвиток навичок ділової комунікації, удосконалення аналітичних здібностей, метод контекстного навчання, орієнтований на професійну підготовку здобувачів, що реалізується за допомогою системного використання професійного контексту, поступового насичення навчального процесу елементами професійної діяльності.

Усі методи навчання опосередковано спрямовані також на формування навчально-стратегічної компетентності студента, зокрема на розвиток метакогнітивної свідомості (процес організації, реалізації, контролю та коригування своєї навчальної діяльності). Зв'язок зі студентами здійснюється за допомогою електронної пошти, WhatsApp, Zoom, Google Classroom.

Тиждень	Зміст навчальної роботи	Розподіл аудиторних годин	СРС
1	Розділ 1. Морфологія. Самостійні частини мови та службові слова. Тема 1.1 Поняття граматичної будови мови. Розділи граматики: морфологія і синтаксис.	2	2

	Тема 1.2 Дієслово, загальні відомості, групи дієслів. <u>Практичне заняття 1.</u> Граматика, загальні відомості, дієслово.		
2	Тема 1.3. <u>Практичне заняття 2.</u> Іменник, групи іменників. Суфікси іменників як маркери категорії роду.	2	2
2	Тема 1.4 <u>Практичне заняття 3.</u> Артикль. Засоби передачі значень французького артикля.	2	2
3	Тема 1.5. <u>Практичне заняття 4.</u> Прикметник, ступені порівняння. Аналітична та синтетична форма ступенів порівняння. Числівник.	2	2
4	Тема 1.6 <u>Практичне заняття 5.</u> Прислівник, особливості його вживання та місце у реченні.	2	2
4	Тема 1.7. <u>Практичне заняття 6.</u> Займенник. Граматичні категорії займенника, його функціонування у мовленні.	2	2
5	Тема 1.8. <u>Практичне заняття 7.</u> Службові слова, їхні функції та значення.	2	2
6	Розділ 2. Парадигма категоріальних значень французького дієслова. Реалізація синтаксичної категорії темпоральності у мовленні. Тема 2.1. Морфолого-синтаксичні категорії дієслова французької мови. <u>Практичне заняття 8.</u> Лексико-граматичні класи дієслів.	2	2
6	<u>Практичне заняття 9.</u> Займенникові дієслова.	2	2
7	<u>Практичне заняття 10.</u> Узгодження займенникових дієслів.	2	2
8	Тема 2.2 Минулі часи французької мови, утворення, функціонування у мовленні. <u>Практичне заняття 11.</u> Минулий складний час. Утворення та вживання минулого складного часу.	2	2
8	<u>Практичне заняття 12.</u> Минулий складний час. Дієслова, що відмінюються з AVOIR. Узгодження прямого додатку з дієприкметником минулого часу у складних часах.	2	4
9	<u>Практичне заняття 13.</u> Минулий складний час. Дієслова, що відмінюються з ETRE.	2	4
10	<u>Практичне заняття 14.</u> Минулий незавершений час, утворення, вживання.	2	2
10	<u>Практичне заняття 15.</u> Вживання минулого складного та минулого незавершеного часу.	2	2
11	<u>Практичне заняття 16.</u> Простий минулий та попередній минулий час, утворення, функціонування.	2	2
12	<u>Практичне заняття 17.</u> Утворення та вживання давноминулого часу у французькій мові.	2	2
12	<u>Практичне заняття 18.</u> Утворення та вживання найближчого минулого часу та найближчого минулого в минулому.	2	2
13	Тема 2.3. Майбутні часи французької мови, утворення, функціонування. <u>Практичне заняття 19.</u> Простий майбутній час. Утворення та вживання простого майбутнього часу.	2	2
14	<u>Практичне заняття 20.</u> Утворення та вживання майбутнього завершеного часу, темпоральні, аспектуальні та модальні значення.	2	2

14	<u>Практичне заняття 21.</u> Майбутній час в минулому. Найближчий майбутній час та найближчий майбутній час в минулому.	2	2
15	<u>Практичне заняття 22.</u> Узгодження часів дійсного способу.	2	4
16	Розділ 3. Основні характеристики синтаксису французької мови. Тема 3.1 Синтаксис, одиниці синтаксису. <u>Практичне заняття 23.</u> Синтаксис як розділ граматики, система синтаксичних одиниць і правила їхнього функціонування.	2	2
16	<u>Практичне заняття 24.</u> Просте та складне речення. Види речень за різними критеріями.	2	2
17	Тема 3.2 Головні та другорядні члени речення. Пунктуація у французькій мові. <u>Практичне заняття 25.</u> Члени речення. Головні та другорядні члени речення.	2	4
18	<u>Практичне заняття 26.</u> Пунктуація у французькій мові.	2	2
18	<u>Практичне заняття 27.</u> Підвищення рейтингу. Повторення матеріалу.	2	6
	Всього	54 год	66 год

Політика та контроль

5. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять

Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях.

Пропущені контрольні заходи

Кожен здобувач має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Інклюзивне навчання

Освітній компонент «Практична граматики другої французької мови» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, крім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Навчання іноземною мовою

Навчальний матеріал вивчається французькою мовою з елементами української (у процесі порівняльного аналізу мовних та мовленнєвих явищ та процесів у межах двох мов).

6. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг студентів з дисципліни складається з балів, що він отримує за :

1. Роботу на 25 практичних заняттях (не оцінюється перше та останнє заняття на підвищення рейтингу). Максимальна кількість балів – $4 \times 25 = 100$ б.

Рейтинг з освітнього компоненту складає 100 балів.

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1	Робота на практичних заняттях та якість виконання домашнього завдання	100%	4	25	100
	Усього				100

Поточний контроль

Система рейтингових балів та критерії оцінювання

1. Критерії оцінювання практичних занять.

Одне практичне заняття оцінюється в 4 бали. Оцінюється робота студента на практичному занятті.

Критерії оцінювання:

- «відмінно» - 4 – 3,6 балів;
- «добре» - 3,5 – 3 бали;
- «задовільно» - 2,9 – 2,4 бали;
- «незадовільно» - 0 балів.

«відмінно», повне і цілком правильне виконання завдання (домашнє завдання + виконання аудиторних завдань) з урахуванням вивченого матеріалу з даного питання згідно з вимогами навчальної програми курсу (1-2 незначні помилки);

«добре», неповне виконання завдання (домашнє завдання + виконання аудиторних завдань) з урахуванням вивченого матеріалу з даного питання (1-2 суттєві помилки граматичного характеру та 3-4 незначні помилки граматичного, лексичного чи орфографічного характеру);

«задовільно», частково правильне виконання завдання (домашнє завдання + виконання аудиторних завдань), (3-4 суттєвих та 4-6 незначних помилок);

«незадовільно», незадовільна відповідь (не відповідає вимогам на задовільно, завдання виконано з наявністю 5 та більше суттєвих помилок та понад 6 незначних; завдання не виконано).

Можливо також отримати заохочувальні бали (3 бали) за підготовку презентації за однією з тем силабусу.

Максимальний бал за роботу на всіх практичних заняттях $4 \times 25 = 100$ балів.

Результати оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (е-поштою, в Google Classroom).

Календарний контроль студентів

Календарний контроль студентів проводиться на 7 та 13 тижнях із зазначенням поточного рейтингу відповідно за перші 7 тижнів та за результатами 13 тижнів. Умовою задовільної атестації є значення поточного рейтингу студента не менше 50% від максимально можливого на час атестації.

Максимальна кількість балів за перший календарний контроль складатиме суму балів за:

Робота на практичному занятті – $10 \times 4 = 40$ балів

разом максимум – 40 балів

Максимальна кількість балів за другий календарний контроль складатиме суму балів за:

Робота на практичному заняття – $18 \times 4 = 72$ бали

разом максимум – 72 бали

Таким чином, за перший календарний контроль студент отримує "задовільно", якщо його поточний рейтинг буде не менше 20 балів, а за другий – не менше 36 балів.

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації ¹		7-ий тиждень	13-ий тиждень
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг ²	≥ 20 балів	≥ 36 балів

Умови допуску до семестрового контролю

Рейтинг з освітнього компоненту складає 100 балів. Умовою зарахування ОК є отримання студентом не менше 60% рейтингу. Рейтинг може бути підвищено шляхом виконання залікової контрольної роботи. Вона є обов'язковою для тих, хто отримав менше, ніж 60% рейтингу, а також її можуть написати ті, хто бажає підвищити свій рейтинг. При цьому застосовується жорстка система. Усі його бали, отримані протягом семестру, анулюються.

Для отримання студентом відповідних оцінок його рейтингова оцінка переводиться згідно таблиці:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Менше 30	Не допущено

Семестровий контроль

Ваговий бал залікової письмової роботи оцінюється у 100 балів.

¹ Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №7 від 29.03.2018 року.

² Рейтингові системи оцінювання результатів навчання: Рекомендації до розроблення і застосування. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 20 с.

Контрольне завдання складається з чотирьох завдань відповідно до тем робочої програми освітнього компоненту.

Питання залікової контрольної роботи оцінюються у 100 балів максимум і складаються з 4 питань:

1 питання стосується матеріалу тем 1.1 - 1.4 розділу 1, 20 балів максимум.

Відмінно : 20-18 балів (повністю виконано завдання, 100-95%);

Добре: 17-15 балів (неповністю висвітлене питання, виконане завдання (94-75%);

Задовільно: 14-12 балів (частково висвітлене питання (74-61%);

Незадовільно : 0 балів (надано менше 60% необхідної інформації).

2 питання стосується матеріалу тем 1.5- 1.8 розділу 1, 30 балів максимум

Відмінно : 30-27 балів (повністю висвітлено питання, 100-95%);

Добре: 26-22 балів (94-75%);

Задовільно: 21-18 балів (частково висвітлене питання (74-61%);

Незадовільно : 0 балів (надано менше 60% необхідної інформації).

3 питання – теми розділу 2, 30 балів максимум

Відмінно : 30-27 балів (повністю висвітлено питання, 100-95%);

Добре: 26-22 балів (94-75%);

Задовільно: 21-18 балів (частково висвітлене питання (74-61%);

Незадовільно : 0 балів(надано менше 60% необхідної інформації).

4 питання стосується матеріалу тем 2.1, 2.2 розділу 3, 20 балів максимум.

Відмінно: 20-18 балів (повністю виконано завдання, 100-95%);

Добре: 17-15 балів (неповністю висвітлене питання, виконане завдання (94-75%);

Задовільно: 14-12 балів (частково висвітлене питання (74-61%);

Незадовільно: 0 балів (надано менше 60% необхідної інформації).

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Менше 30	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Відповідно до Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті здобувачі мають можливість зарахувати результати свого навчання у інших формах освіти (наприклад, сертифікати про проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою). Детальніше: https://document.kpi.ua/files/2020_7-177.pdf

Курс розміщений в Google class.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу французької мови,
Бондар Леся Вікторівна.

Ухвалено кафедрою теорії, практики та перекладу французької мови ФЛ (протокол № 13 від 10.06.2025 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету лінгвістики (протокол № 12 від 11.06.2025 р.)